

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 30 юни 2022 г.
(OR. en)

Междуинституционално досие:
2022/0176 (NLE)

10287/1/22
REV 1

JAI 899
COPEN 246
DROIPEN 89

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА за определяне на нарушаването на ограничителните мерки на Съюза като област на престъпност, която отговаря на критериите, посочени в член 83, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2022/... НА СЪВЕТА

от ...

за определяне на нарушаването на ограничителните мерки на Съюза като област на престъпност, която отговаря на критериите, посочени в член 83, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 83, параграф 1, трета алинея от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент¹,

¹ Одобрение от ... (все още непубликувано в Официален вестник).

като има предвид, че:

- (1) В член 29 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) се предвижда, че Съветът може да приема решения, които определят подхода на Съюза по отделен въпрос от географско или тематично естество, включително ограничителни мерки.
- (2) В член 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда възможност Съветът да приема ограничителни мерки по отношение на физически или юридически лица, недържавни групи или образувания, или да приема мерки, предвиждащи прекъсването или ограничаването, изцяло или частично, на икономическите и финансови отношения с една или няколко трети страни, въз основа на решение по член 29 от ДЕС. Държавите членки следва да разполагат с ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за нарушения на регламентите на Съвета относно ограничителните мерки на Съюза.
- (3) Настоящото решение обхваща само ограничителните мерки на Съюза, приети от Съюза въз основа на член 29 от ДЕС или член 215 от ДФЕС, например мерки за замразяване на финансови средства и икономически ресурси, забрана за предоставяне на финансови средства и икономически ресурси и забрана за влизане на територията на държава – членка на Съюза, както и секторни икономически мерки и оръжейно ембарго.

- (4) Необходимо е държавите членки да разполагат с ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за нарушаване на ограничителните мерки на Съюза. Необходимо е също така тези санкции да третират и заобикалянето на ограничителните мерки на Съюза.
- (5) Комисията осигурява координация между държавите членки и агенциите на Съюза при прилагането на ограничителните мерки на Съюза, приети в контекста на агресивната война на Русия срещу Украйна, и направи оценка на взаимодействието между ограничителните мерки и наказателноправните мерки.
- (6) Понастоящем член 83, параграф 1 от ДФЕС не предвижда установяването на минимални правила относно определението и санкциите за нарушаването на ограничителните мерки на Съюза, тъй като тяхното нарушаване само по себе си все още не попада в обхвата на областите на престъпност, изброени в посочения член. Понастоящем областите на престъпност, изброени в член 83, параграф 1, втора алинея, са тероризъм, трафик на хора и сексуална експлоатация на жени и деца, незаконен трафик на наркотици, незаконен трафик на оръжия, изпиране на пари, корупция, фалшифициране на платежни средства, компютърна престъпност и организирана престъпност. Нарушаването на ограничителните мерки на Съюза обаче може в някои случаи да бъде свързано с престъпления, попадащи в обхвата на някои от изброените области на престъпност, като тероризъм и изпиране на пари.

- (7) В член 83, параграф 1, трета алинея от ДФЕС се предвижда специална процедура, чрез която Съветът може да определя нови области на престъпност. Това може да стане само след внимателна оценка на определените в Договора критерии, които отразяват извънредното естество на процедурата. Развитието на престъпността, наблюдавано след агресивната война на Русия срещу Украйна, представлява извънредно обстоятелство.
- (8) Критериите, посочени в член 83, параграф 1, първа алинея от ДФЕС, отнасящи се до трансграничното измерение на дадена област на престъпност, а именно естеството или последиците на престъпленията и особената необходимост за общо противодействие, са взаимосвързани и не могат да се оценяват изолирано.
- (9) Нарушаването на ограничителните мерки на Съюза следва да бъде определено като област на престъпност, за да се гарантира ефективното прилагане на политиката на Съюза във връзка с ограничителните мерки. Нарушаването на ограничителните мерки на Съюза вече е категоризирано като престъпление от повечето държави членки. Някои държави членки, които категоризират нарушаването на ограничителните мерки като престъпление, имат широки определения, като „нарушение на санкциите на ООН и ЕС“ или „нарушение на нормативната уредба на ЕС“, докато други имат по-подробни разпоредби, например съдържащи списък със забранени деяния. Критериите, според които дадено деяние попада в приложното поле на наказателното право, са различни в отделните държави членки, но обикновено са свързани с неговата тежест (сериозния характер) и се определят в контекста на качествени (умисъл, груба небрежност) или количествени (вреди) характеристики.

- (10) Нарушаването на ограничителните мерки на Съюза е област на особено тежка престъпност, чието равнище на тежест е сходно с областите на престъпност, изброени в член 83, параграф 1 от ДФЕС, тъй като може да поддържа заплахите за международния мир и сигурност, да подкопае консолидирането и подкрепата за демокрацията, върховенството на закона и правата на човека и да доведе до значителни икономически, социални, обществени и екологични щети. Заради подобни нарушения, физическите лица и образуванията, чиито активи са замразени, или чиито дейности са ограничени, продължават да имат достъп до своите активи и да подкрепят режимите, срещу които са насочени ограничителните мерки на Съюза, или продължават да имат достъп до неправомерно придобити държавни средства. По подобен начин парите, генерирани от експлоатацията на стоки и природни ресурси, търгувани в нарушение на ограничителните мерки на Съюза, могат да позволят на режимите, срещу които са насочени тези ограничителни мерки, да купуват оръжия или въоръжения, с които да извършват своите престъпления. Освен това нарушаването на ограничителните мерки на Съюза, свързани с търговията, може да допринесе за незаконната експлоатация на природни ресурси в юрисдикцията, срещу която са насочени тези ограничителни мерки.
- (11) В Резолюция 1196 (1998 г.) на Съвета за сигурност на ООН (резолюция на СС на ООН) Съветът за сигурност на ООН подчерта колко е важно да се повиши ефективността на оръжейното ембарго като средство за намаляване на наличието на оръжия, с които да се водят въоръжени конфликти. Наред с това, в резолюцията държавите се насърчават, като средство за изпълнение на техните задължения за прилагане на решенията на Съвета за сигурност относно оръжейното ембарго, да разгледат възможността за приемане на законодателство или други правни мерки, съгласно които нарушаването на оръжейното ембарго, установено от Съвета за сигурност, да се третира като престъпление.

- (12) Фактът, че държавите членки имат много различни определения и санкции за нарушаване на ограничителните мерки на Съюза съгласно националното законодателство, допринася за различната степен на прилагане на санкциите в зависимост от държавата членка, в която се преследва нарушението. Това подкопава целите на Съюза за опазване на международния мир и сигурност и отстояване на общите ценности на Съюза. Следователно съществува особена необходимост от общи действия на равнището на Съюза за справяне с нарушаването на ограничителните мерки на Съюза посредством наказателното право.
- (13) Нарушенията на ограничителните мерки на Съюза имат ясно, а понякога дори присъщо, трансгранично измерение. Такива нарушения не само че могат да бъдат извършени от физически лица или с участието на юридически лица, осъществяващи дейност в световен мащаб, но в някои случаи ограничителните мерки на Съюза, като ограничения върху банковите услуги, дори забраняват трансграничните операции. Следователно тяхното нарушаване представлява деяние в трансграничен мащаб, което изисква общ трансграничен отговор на равнището на Съюза.
- (14) Различните определения и санкции за нарушаване на ограничителните мерки на Съюза съгласно националното законодателство на държавите членки възпрепятстват последователното прилагане на политиката на Съюза относно ограничителните мерки. Те могат да доведат дори до търсене на най-благоприятната правна система от извършителите и до вид безнаказаност, тъй като им позволяват да изберат да извършват дейностите си в онези държави членки, които предвиждат по-леки санкции за нарушаване на ограничителните мерки на Съюза. Хармонизирането на санкциите за нарушаване на ограничителните мерки на Съюза ще увеличи ефективността, пропорционалността и възпиращия ефект на тези санкции.

- (15) Поради това нарушаването на ограничителните мерки на Съюза следва да бъде определено като „област на престъпност“ за целите на член 83, параграф 1 от ДФЕС, тъй като отговаря на критериите, предвидени в посочения член.
- (16) Общите действия на равнището на Съюза ще допринесат не само за еднакви условия между държавите членки и укрепване на правоприлагането и съдебното сътрудничество за справяне с нарушаването на ограничителните мерки на Съюза; те ще способстват и за постигането на равни условия в световен мащаб по отношение на правоприлагането и съдебното сътрудничество с трети държави във връзка с нарушаването на ограничителните мерки на Съюза.
- (17) Целта на настоящото решение, а именно определянето на нарушаването на ограничителните мерки на Съюза като област на престъпност, която отговаря на критериите, предвидени в член 83, параграф 1 от ДФЕС, трябва да бъде постигната на равнището на Съюза. Следователно настоящото решение е в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящото решение не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (18) Определянето на нарушаването на ограничителните мерки на Съюза като област на престъпност за целите на член 83, параграф 1 от ДФЕС е необходимо като първа стъпка, за да се даде възможност като втора стъпка да се приеме материалноправно вторично законодателство, наред с другото, за установяване на минимални правила относно определянето на престъпленията и санкциите за нарушаване на ограничителните мерки на Съюза.

- (19) Настоящото решение не засяга евентуалните действия, предприети впоследствие, в съответствие със законодателните процедури, предвидени в Договора. По-специално, то не определя, нито предопределя обхвата и съдържанието на вторичното законодателство, предложено в резултат на прилагането на настоящото решение.
- (20) От първостепенно значение е всяко законодателно предложение за такова вторично законодателство да бъде изготвено в съответствие с принципите за по-добро регулиране.
- (21) По-специално трябва да се обърне дължимото внимание на разнообразието на националните системи и на основните аспекти на системите за наказателно правосъдие на държавите членки, включително по отношение на организацията на санкциите. Необходимо е да се обърне дължимото внимание и на гаранциите за основните права, принципа за забрана на обратното действие за престъпленията, принципите на законност и пропорционалност на престъпленията и наказанията, установени в член 49 от Хартата на основните права на Европейския съюз, както и на изискванията за точност, яснота и разбираемост на наказателното право.
- (22) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

- (23) В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Ирландия, с писмо от 29 юни 2022 г., е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящото решение.
- (24) За да се даде възможност за спешно приемане на вторично законодателство за установяване на минимални правила относно определението и санкциите за престъплението „нарушаване на ограничителните мерки на Съюза“, настоящото решение следва да влезе в сила по спешност в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Нарушаването на ограничителните мерки на Съюза представлява област на престъпност по смисъла на член 83, параграф 1, втора алинея от ДФЕС.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в ... на

За Съвета

Председател
